

Izhaja vsako soboto ob 6. uri zvečer.

Prodaja se v tistih tržaskih tobakarnah kakor „Edinost“ po 2 kr. odtis.

Naročniki „Edinosti“ dobivajo to prilogo vsako leto, ako priložijo naročnini za „Edinost“ še 1 gld.

NOVIČAR

Cene oglasov v „Novičarju“ so: za pet-črtno 8 kr., za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obsegalo navadnih vrstic. Poslana, javne zahvale, osmrtnice in domači oglasi, po pogodbi.

Frankovana pisma in rokopise je pošiljati vrednistva „Edinosti“.
Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Kukavičje izjave.

Najrudečejši in najzagrizenejši tržaski list je pač vendar „L' Indipendente“, koji uporabi vsako priliko, da z blatom ometa ne samo kar je slovenskega, temveč očitno kaže svoje nasprotstvo proti Avstriji in njenemu presvitlemu vladarju smatrajoč kot svojo naravno prestolnico Rim, sedež italijanskega kralja, katerega vsikdar poveljuje v deveta nebesa ter očitno kaže svoje cikanje v blaženo deželo — v Italijo. Njega iredentistiški nazori so široko znani. Dokaz najboljši temu so menda najbolj večne zaplembe radi pisarjenja v profi-avstrijskem duhu. Ta list prinaša telegrame in poročila o vsaki malenkosti, ki se zgodi v Italiji, dočim dosledno molči o važnih avstrijskih dogodkih.

Ko je zloglasni Oberdank nastavljal bombe, da z njimi umori presvitlega našega vladarja, in ko so se drugi iredentovski smrkavci posluževali enacih zlodelnih sredstev, da zlobno demonstrujejo proti Avstriji in njegovemu vladarju — ni imel ta list stroge besede proti tem hudodelcem, temveč jih je opisoval kot „mučenike“ ter imenoval njih čine nedolžne otročarije. Kadar je šlo za boj proti okoličanom ter hujskanje mestjanov proti njim, kedar so okoličani očitno kazali svoje mišljenje, črnili jih je ta list proti magistratu ter sipal na njih ogenj in žveplo. Slovenski okoličani so pa bili vsikdar zvesti državljanji, ljubeči Avstrijo in njenega modrega vladarja. Ne mine prilika, da bi okoličani ne pokazali tega avstrijskega prepričanja ter tekmovali v ljubezni do svojega vladarja. Uprav to žarko avstrijsko domoljublje jih je obvarovalo dosedaj narodnega pogina, a uprav radi tega avstrijskega domoljubja črtila jih je lahonska stranka v Trstu — zloglasni progresovci so se z okoličani vsikdar norčevali. Te stranke, katera je avstrijski patriotizem obesila na klin, glasilo je „L' Indipendente“, koji zajedno izraža mišljenje progressovcev ter je po spričevanju celo liberalnih nemških listov glasilo tržasko iredente.

To glasilo, ki bije v obraz avstrijskemu čutstvu ter tod razširja pogubne ideje in nauke, zbrali so si za svoje glasilo nekateri slovenski Trebenci, Openci in Bani. Tužna vam majka! Bog vas je sicer obdaroval s skalovito zemljo, in družimi neugodnostmi, vendar pa si s svojimi čilimi močmi in pridnimi rokami lahko preživljate družino, ne da bi vam bilo treba iti s trebuhom za kruhom, kakor tužni Furlani in Italijanci, katerim rodna zemlja ne zmora dati niti kos nezabeljene polente, temveč si morajo iskati po svetu ter krađejo kruh iz ust celo pridnemu tukajšnjemu delavcu. Kako bo li mogla ta izsesana zemlja preživljati vas, nezavedneže v Trebēh, Opēnah in Banah, ki v svoji zaslepljenosti iščete zatočišča pri listu, kateri želi, da se tukajšnje dežele priklopijo k lačni Italiji! Ni li to največa neumnost, katero ste mogli storiti v prid znanim agitatorjem? Dokaz je temu najbolj fotografija, na kateri je „oče slovenskega naroda“ naslikan z „Indipendentejem“ pred seboj! Pač moramo soditi, da ne vidi pred nosom, kdor ne razumi, kam pripravlja „Indipendente“ okoličane s svojo „spravljivostjo“ in volčjo ljubeznijo. Magistrat zahteva od

vas, da glasujete za njegove može, a namesto vas najema v svoje službe samo tuje in Italijane. Zajedno pa tirja od vas neznozne davke in pristojbine. Ne da bi vam s temi pomagal, odrekel vam je mestni zbor minolo poletje celo vodo — a z vašimi novci vzdržuje laške šole, laške učitelje, laške komisarje, laške zdravnike, polasčene kapovite, biriče itd. Ako magistrat česa prosite, odvrne vam prošnje zanikalno — da vam ne da ničesar. Ker magistrat ne vzmere z dosedanjimi sredstvi doseči svojih polasčevalnih namenov, izumila je progressova stranka druga sredstva. Hotela je, da sami izpoveste svoje — grdo izdajstvo, da vas more staviti drugim v vzgled. Se svojimi izjavami ste izrekli, da zatajujete pravo avstrijsko čutenje slovenskih okoličanov, da ste zatajili svoj rod in prepričanje ter da ste se tako močno izpozabili, da vas ni sram to svoje početje na videlo staviti celo v rudečem „Indipendenteju“. Tako početje se na človeku samo kaznuje, enako vas doleti zaslužena sramota vseh vaših sobratov okoličanov, ako se za časa ne spokorite ter ne prekličete svojih podpisov na vseh sramotilnih izjavah. Mi smo gotovi, da so vas dovedli k temu koraku nezavedni in podkupljeni agitatorji in plačani sramotilci našega naroda. Prekličite torej svoje podpise ter pokažite se zveste okoličane in Avstrijce! Naš list je pripravljen objaviti te preklice, ako se nam le naznanijo. Drugači se vam bode smejali uprav oni, ki so vas k temu naganjali, kajti misliti si morajo, da ste pač prav najivni in nezrelji, ker se udajate tako z lahka njih spletkam. Besede o „ljubezni in spravljivosti“ mej mestom in okolico, katere jim rabijo v vabilo, so stare obrabljene fraze, kajti mestni Lahi in progressovci od okolice drugzega ne zahtevajo, nego da jim pokorno plačuje davke in dokaže ter si pusti ukazovati, a za plačilo vas pa pitajo s „šččavi“!

NOVIČAR.

Nadvojvodinja udova Štefanija name-rava baje kupiti neko vilo blizu Goriškega kolodvora, kjer bi vsako zimo stanovala po par mesecev. Goriški Slovenci se gotovo razvesele te vesti.

Tudi o položaju v mestu Tržaskem bavil se je menda poslednji ministerski svet, vsled česar je čitati po listih razne govornice o premembah v Trstu. Ker so vse te govornice le samovoljne kombinacije, se niti nečemo baviti z njimi, tem manje, ker smo in ostanemo hladni do dna duše, naj jo že ukrenejo tako ali tako. Mi smo storili svojo dolžnost s tem, da smo slikali Tržasko odnošaje kakoršni v resnici so. Da pa nas nikdo noče slušati, na tem nismo krivi mi. Tem večja odgovornost sloni na tistih, ki nas nočejo slušati. No, mimogrede naglašamo danes še enkrat, da s spremembo te ali one osebe ne pridobi avstrijska misel prav nič, ampak le s spremembo zistema.

„Il sentimento del territorio“. Pod tem zaglavjem je „L' Indipendente“ priobčil par člankov, nanašajočih se na razmere v tržaski okolici. V prvem članku trdi, „da se Slovenci v okolici ne dajo poitalijančiti“. Vsa dosedanja sredstva, da

bi mej okolico in mestom napravili „mir in spravo“, niso imela dosedaj zadostnega vspeha ter je progressovcem poskušati druga izdatnejša sredstva. Kaj razumevajo Lahoni pod „mirom in spravo“, pokazala nam je zadostno ranjka Cikorija, katera je ob zadnjih volitvah zopet se pokazala na videlo. Okoličan naj namreč zataji svoj rod in jezik, pripozna naj se za Laha, umré naj narodno smrt ter na njega grobu naj se pokažejo zgolj Lahi, navdušeni za progressova načela. Potem bode pač vladal mir in tihoča, a o „spravi“ (concordia) niti misliti, kajti stoprav tedaj bi se pokazal pravi razdor mej okolico in mestom. Kdo pa daje pravico držnim Lahonom gojiti enake misli in težnje? — Kakšna so pa obečana, drugačna sredstva, pokazal nam je „Indipendente“ s svojimi, pozneje prijavljenimi izjavami zaslepljenec v Trebēh in Opēnah, o katerih govorimo drugje. Lahoni torej hočejo, da se poleg vsega okoličani sami javno v njih glasilo proglasé za izdajalce svojega naroda in okoličanskih teženj! Kaj tacega tirjati od njih je pač perfidno. Na led so jim brez dvojbe šli samo prej omenjeni zaslepljenji, dočim bode se vsak drugi zaveden okoličan sramoval enacega neznačajnega početja, dobro vedoč, da je izdajstvo smrten greh.

O volitvah v mestni zbor tržaski piše prav primerno naš sodrug „Primorski List“. On pravi namreč: Javno je torej, da smo ostali pri starem. Avstrijsko čutenje se v zboru takih poslancev ne bo gojilo, to je gotovo; Slovenci nimajo pričakovati nič, ako ne, da se bo njihova narodnost prezirala in zatirala, kakor in morda bolj ko dosedaj; katoličanje pa tudi ne morejo pričakovati nič, ker pravih katoličanov v mestnem zboru sploh ni, so pa pravi in kršćeni židje, kojim je verski čut katoliškega ljudstva deveta briga. Da-li se bode v gospodarskem oziru kaj vspešnega storilo za Trst, je jako dvomljivo, ker tudi v tej zadevi se niso pokazali mestni zastopniki splošno posebno vnete. Sporočila, objavljena po dunajskih listih, da baje odstopi Rinaldini, so menda povse izmišljena.

Denašnji „L' Indipendente“ kar poskakuje samega veselja videč, da kratkovidneži iz V. okraja tako pridno pobirajo kostanj iz žerjavice — ne za-se, ampak za „L' Indipendentejeve“ „ideale“. Dragi Trebenci in Openci, kaj se vam še nič ne zdi, komu delate tlako!

Obrtna enketa. V zbornici poslancev se je predlagalo, da se nekoliko premeni sedanji obrtni zakon, kateri povsem ne ugaja sedanjim potrebam obrtnikov. Izvolil se je poseben odsek, kateri sedaj pretreduje to stvar. Zbornica je pooblastila odsek, da zboruje tudi mej parlamentarnimi počitnicami. Da poizve potrebe obrtnikov, je odbor sklenil povabiti več obrtnikov, da povedo želje svojega stanu. Sklenilo se je, da odbor ne bode sam izbral, koga bode vabil, temveč se povabijo nekatera društva obrtnikov, da pošljejo k enketi svoje odposlance, katere sami zbero. Ta enketa se je že začela in nekateri odposlanci so že bili poprašani. Odsek je sestavil neka vprašanja, na katera mu morajo odposlanci odgovarjati. Odposlanec se povrnejo potni stroški in jim prizna tudi primerna odškodnina za tisti dan, ko so poklicani k enketi. Odposlanec bode odgovoriti na razna vprašanja.

Vipavska železnica. Početkom prihodnjega tedna bo komisija izvedencev preiskovala načrte za novo krajevno železnico iz Gorice v Ajdovščino. Opozarjamo občine in posamičnike v Vipavski dolini, ki imajo kakoršne koli pomisleke o načrtih ali pa kake posebne želje, naj se oglašé pri deželnem odboru ter utemeljijo svoje nazore ali prošnje.

Dolenjske železnice. Z zgradbo telegrafa ob dolenjskih železnicah pričeli so v minoli pondeljek. — Minolo soboto vršilo se je slavnostno otvorjenje ravno dovršene predora pri Višnji gori.

V Tolminu je bil dne 11. „kmetijski shod“, kojega je sklical g. Ignacij Kovarčič. Sklenilo se je ustanoviti sadjarsko društvo.

Odgovornega urednika goriškega „Corriera“ obsodilo je okrožno sodišče v Gorici na 20 gld., ker ni hotel sprejeti nekoga „poslanega“ slovenskih profesorjev, koje je bil razžalil na nesramen način. Zajedno mu je sodišče naložilo, da mora objaviti dotični popravek, ker se je tudi že zgodilo.

Tamburaški zbor se je ustanovil iz srede „Goriškega Sokola“. Prav je, da se tako lepo širi slovenska glasba.

Letošnje vojaške vaje na Štajerskem ob ogerski meji in potem na Ogorskem bodo od 22. avgusta do 21. septembra. Rezervisti pokličejo se k vajam dne 3. septembra in ostanejo pri njih do 21. septembra. Vaj na Ogorskem udeleži se 27 pešpolkov, mej njimi tudi 17. in 97. 14 lovskih bataljonov, 3 bataljoni bosenskih pešcev, 6 polkov dragoncev, 6 polkov huzarjev, 2 polka ulancev, 15 baterijskih divizij poljskih topničarjev in primerno številno pionirjev, honvedov in sanitetne čete. Vsak pešpolk bo imel gotovo na 2 tisoč mož, bo torej samih pešcev nad 55 tisoč mož. — Deželni brambovci ne gredo na Ogorsko k vajam, temveč imajo isti čas svoje vaje v ljubljanski okolici.

Vojakom, ki niso v dejanski službi je strogo prepovedano nositi posamične kose uniforme. V tem zmislu so prejele politične oblasti ukaz, z vso strogostjo kaznovati vsak prestopok v tem pogledu. Opozarjamo torej vse dotičnike na to prepoved, da ne bodo imeli nepotrebnih sitnosti.

Pozor davkoplachevalci! „Prim. List“ piše, da se je finančni minister v svojem govoru odločno izrekel, da se pri iztirjanju davkov ne smejo goditi nepostavnosti in se je treba, kolikor mogoče, ogibati trdosti in brezozirnosti, in prosil je, naj se mu naznanijo slučajji, v katerih so se godile kake napake, in bode hitro zaukazal preiskave, in ukrenil, kar je prav. Zapomnite si to davkoplachevalci, in ravajte se po tem! Ako mislite, da se vam resnično godi krivica, vam godranje nič ne pomaga, pomagalo pa vam bo, ako skrbite, da primernim putem (najboljše po poslancu) dotična zadeva pride ministru na znanje.

Tržaska zavarovalnica proti nezgodam. Zavarovalni doneski pomnožili so se v minolem letu za 22.970 goldinarjev in znašajo sedaj 173.397 gld. 94 noč. Odškodnin je izplačala ta zavarovalnica v minolem letu 31.128 gld. 25 nvč, proti 20.270 gld. 95 nvč. v prejšnjem letu. Ta svota se je povišala torej za 10.857 gld. 30 nvč, največ vsled naraščajočega števila za delo trajno nesposobnih.

Izpred porotnega sodišča. Včeraj in danes se je vršila pred tukajšnjim porotnim sodiščem obravnava prvoti onim poživljenjem, ki so blizu sv. Ivana napali in posilili neko pošteno dekle, katerega ime zamolčimo iz ozirov, ki smo jih dolžni tej nesrečni. Zločinci se zovejo Karol Suzzi, Ivan Zoch, Fran Merschnik in Jakob Odinal in so vsi oženjeni, izvzemši Zocha. Zločin se je dogodil dne 19. marca na nekem travniku blizu sv. Ivana. Zatožba je zastopal sam državni pravdnik Taddei. Povabljenih je bilo 22 prič, mej temi 11 žensk. Oškodovana revica nosi še sedaj sledove prestanih bolezni, duševnih in telesnih. Vstopivši v sodno dvorano se je britko zjokala.

Zatožba pravi, da je po dovršenem zločinu padla v omedlevico. Krivce so našli kmalu ter jih zaprli. S prvega so tajili trdovratno, pozneje pa, ko so videli, da jim nič ne pomaga, jeli so valiti krivdo jeden na drugega. Poškodovanka je spoznala obtožence kot tiste, ki so jo napadli. Na vprašanje predsednikovo, kako odškodnino zahteva, odgovorila je poškodovanka: Kdo mi more povrniti mojo izgubljeno čast?

Priče so dokazale, da so se toženci še bahali se svojim dejanjem. (V trenutku, ko sklepamo list, nam še ni znan izid.)

Toča potolkla je dne 13. t. m. v Studenci, Hudembrezji, Rovišči in Zavrtači pri Krškem. Trta je pokončana za več let. — Vsled toče, o kateri smo zadnjič poročali, da je naredila dne 12. t. m. mnogo škode okrog Kranja in deloma po sorškem polji, prizadete so najbolj župnije Šmartno pri Kranji, Mavčice in Reteče. Dne 16. t. m. bila je zopet v treh krajih toča in napravila mnogo škode po Žabnici in Dorfarjih.

Na Nabrežini dobé lekarno. S tem je odpomagano zares veliki potrebi.

Porod v rakvi. V vasi Aubeln pri Jägerndorfu umrla je hišna posestnica Roza Blasche na pljučnici. Ker je pa soprog še enkrat hotel videti nje truplo, dal je odpreti rakev tikoma pred pogrebom. Morete si misliti njegov strah, ko je v rakvi zagledal mrtvega novorojenčka. Žena je bila namreč, ko so jo položili v rakev, le na videz mrtva in je porodila.

Poslanec — sodrug tolovajev. V hodniku poslanske zbornice italijanske bilo je nedavno grozno razburjenje, kateremu je bil vzrok nastopni: Po vsej Italiji znani tolovaj Tiburzi pozval je nedavno — po lepi navadi italijanskih tolovajev — nekega veleposestnika, da pošlje pod označenim naslovom v Rim, poste restante, neki veliki znesek. Dotičnik se je obrnil do policije, kaj mu je storiti. Policija mu je svetovala, da naj odda na pošto zavoj umazanega papirja, da se bode videlo, kdo pride in sprejme „denar“. Redarstvo je postavilo ob enem 2 skrivna redarja k ograji poštnega urada, da primeta dotičnika, ki pride prašat po denarjih. In glejte, kdo je prišel: bil je neki poznani poslanec! Dne 14. junija že so pričakovali, da bode kdo interpeloval v poslanski zbornici, a nijeden poslanec se ni mogel odločiti za to z ozirom na veliko odgovornost. In še sedaj ne vemo, ali se je pričela preiskava proti dotičnemu poslancu. Je že tako v blaženi Italiji!

Umrlijivost v Trstu. Od nedelje dne dne 11. junija do ušete sobote dne 17. junija je umrlo v Trstu 72 oseb, in to 30 moških in 42 žensk. V istem tednu minolega leta jih je umrlo 72.

Mesto, ki se pogreza. Mesto Schneidemühl na Pruskem, koje šteje kakih 10 tisoč prebivalcev, jelo se je pogrezati. Podrlo se je že mnogo hiš, škode je pa 1½ milijonov mark.

Rusija. Po nekem poročilu iz Petrograda izdal se bode o novem letu 1894. ukaz, s katerim se bode naredil konec pošiljanju kaznjencev v Sibirijo.

Ljudje ki stanujejo v brlogih. Potovalec dr. Cornet poroča, da ob gorovji

Kundalungen v Afriki biva neki narod, imenovan Belamoto. Ti ljudje prebivajo največ v pečevji v berlogih, v krajih, kjer drugi ljudje ne morejo do njih. Znajo jako dobro plezati po skalovji, tako da jih tujec jedva zapazi. Polja ne obdelujejo, temveč žive se z lovom in ribstvom. S prebivalci v dolinah zamenjavajo ubite živali, semtertje za žito in sadje. S sosednimi narodi žive v miru, samo k svojim brlogom nikakor ne puste. Govore jezik, popolnoma drugačen od jezikov drugih narodov v tistih krajih.

Za kratek čas.

Protest cikorije!

Bazovica, Gropada, Piščanci, Padriči — Da bi vas poteptali vsi črni hudiči! Obljubili slovesno ste letos in lani, Da postopali boste in delali z nami.

Vi ne veste, kakošen korak ste storili S tim, da ste na cedilu Andrejčka pustili. Da Sežanci ne boste — uložite protest, Da kedaj ne bo pekla in grizla vas vest.

Vi popačili sebe in nas ste umorili, Clo Slovenci bi tega ne bili storili. Še pred vazmom se pela živahna bo glorijska, Le podpišite! — zmaga gotovo Cikorija.

Vse na delo pokličimo Kajnove sine, Da iz Opčin na veke le Nabergoj zgine. To dolžnost je Cikorje od vekomaj bila, Naj pomore njoj Pacor in naš capovilla!

Odmev iz V. okraja.

Lažem ne verjemite vi možaki, Na skalo zidajte le svoje nade, Bodite vsi jedini v sili vsaki Pa nam Slovenija nikdar ne propade.

Tu je naš dom, tu zemlja naša mati, Le nje pravice so nam sestre prave: Za nje borimo krveni se brati! Naprej naš rod, naprej zastava slave.

Krokarjeva osveta.

Humoreska. — Spisal Jadranski.

VII.

(Dalje.)*

Ha! ha! Krokar! Saj se poznavaj, je-li?

Vi me menda ne poznate gospod! A jaz Vas dobro! Na nosu Vam berem, da ste od Cikorje!

Pustiva to, vsak ima svoje prepričanje, vrtniva se rajši h kukcu. — Jetra, srce, pljuča in čreva bodo moja — povej to praščarju . . . . pa mu ni potreba bolete . . . . Ali velja?

Jaz Vas ne razumem gospod . . . . Ali ne veš kaj je skrivno uvažano blago? . . . . Kontrabant? . . . .

Hodite k streli, jaz nemam kontrabanta. Jaz sem poštenjak! odrezal se je Krokar.

Prokleti poštenjaki! zaklel je osiveli Cikorjaš Luka Nebodigapotreba, kateri je zares mislil, da pelje Krokar na svojem vozičku živega prasca, zavitega v plahto, ne da bi bil plačal dac od njega pa da bi si bil preskrbel boletu.

Jezen in nevoljen vzela je Luka svojo železno šibico v roke ter približavši se vozičku začel zbadati in dregati ob volneno žrd, ki je ležala po dolgem raztegnjena med lestvicami. Zbadal in drezal je tako hudo, da je ubogi dohtar Cucek kar cvilil, akoprem v globokem in nezavestnem spanju.

Stoj! posegel je vmes Klinov, ter zgrabivši dačnega stražarja za roko, mu jo je zaustavil, da je onemogla izpuščila na tla železno šibico, jako nevarno za vsebino onega kontrabanta, ki se je peljal na vozu.

*) Na koncu nadaljevanja v zadnji številki stalo je po pomoti „konec“.

Norec! dejal je Klinov, ali se ne bojiš da se raztrese Cikorija, ki je skrita pod plahto?

Cikorija? Hm! Ta ne plača daca, mrmal je med seboj Nebodigapotreba in stisnil z ramenom, češ, da že kakovost blaga zasluži nekako svoboščino.

Ko mu je pa Krokar naravnost povedal, da je dozdevni kontrabant na vozu živi kandidat dohtar Cucek, prestrašil se je Luka Nebodigapotreba in začel trepetati na udih kakor prod. Padel je na kolena, trkal je na svoje prsi in jadikoval kakar uborno nezmožno dete.

Ob službo sem, je dejal, ako dohtar izve, da sem ga tako neusmiljeno zbadal z železno šibico. Na kolenih vaju prosim se vzdignjenimi rokami, da ne črhniha nikomur nič o vsem tem, da me ne bacnejo na cesto.

Krokarju se je tako moledovanje tako gjusilo, da je kar pljunil na stran. Fej! jih bodi — je dejal Klinu — take begune, izdajice naroda, kukavice, ki za košček kruha prodajo svojo svobodo, zatajijo svoj narod in hočejo po vsej sili biti sužni in robovati vse svoje žive dni! Hej! je še zarohnal nad Kejšekom in hajdi proti mestu naprej!

VIII.

V mestu N., na starem trgu, stoji hiša dohtarja Cuceka v sredi družih poslopij, zidana v bizantinskem slogu. V prvem nadstropju biva on se svojo družbino. Družbina so mu čvetero otrok, dve služkinji, stari kočjaš Martin in soproga, gospa Nina Vikvik.

Vse že spi v tihem pokoju. Le gospa Nina Vikvik sedi v obednici pri mizi ter zamišljeno oprta ob laket, z naočniki nad nosom, preža skozi steklo na neki beli listič, ki leži pred njo.

Iz nje mrdanja z ustni se vidi, da čita in tihoma premišljuje pomen črnih besedi, pisanih na belem papirju. Kolikokrat je že prečitala to pisemce gospa Nina v svojem življenju, kolikokrat ga je prebrala, ko je čakala svojega moža, koga ni hotelo biti domov in ga ni hotelo biti! Kak razloček med sedaj in nekdanj, ko je prvokrat čitala to-le pisemce. Takrat bila je 18letna krasna deva, a sedaj ima jih že 50 na hrbtu. Kaki čuti so jo obhajali tedaj, ko je prvokrat prejela po pošti oni beli listič, ko je odprla pisemce in zvedela, da jo nekdo neizrečeno ljubi, nekdo, ki jo morda še nikdar videl ni — pa jo ljubi tako goreče! Koliko britkosti bi jej bilo prihranjenih, da ni verjela črnim besedam na belem papirju! Zobe bi pohrustala od jeze, da je morala ravno ona dobiti moža ponočnjaka in pijanca, ona, ki je bila vedno sama čednost iz nje, in se kot nedolžna deklica ni nikdar predznila pogledati možkemu v obraz. Le ono-le pisemce je bilo krivo, da je stopila z dohtarjem Cucekom pred oltar, da je morala uživati pozneje toliko zakonskih grenkosti — toliko obrekovanja od hudobnih in strupenih jezikov ta včasih celo trpeti, da so jej padali na hrbet debeli cmoki dohtarjevih pesti. Uboga Nina! Kaj ne, da bi bila vedela poprej, kaj se da vse pisati črno na belem, raztrgala bi bila oni listič na sto koščekov, tako ga pa moraš hraniti v večni spomin. Takisto si je očitala sama sebi Nina Vikvik in brala pismo zdaj na tihem, zdaj poluglasno, brala in brala, pa ko ga je prebrala vsega, pričela je zopet vznovič deklamovati in končala je branje s kacicim globocim vzdihom. Pisemce bilo je zelo kratko, a za Nino Vikvik bilo je dolgo, dolgo brez konca in kraja. Pisal jej ga je bil dohtar Cucek, ko jo je snubil za ženo. Snubil jo je pa tri leta pozneje ko se je bil vanjo zagledal. V teh treh letih ljubil jo je tajno tako, da Nina še vedela ni zanj.

(Dalje prih.)

Narodno-gospodarske zadeve.

Karbolinej v zeljniku. Kadar si posadil v zelnik salato, zelje, kartjof, kapus in drugo zelenjavo, potem vzemi posodo s karbolinejem in spusti nekoliko kapljic te tekočine v zemljo med posamezne rastline, kar lahko ponoviš čez 2 do 4 dni ali pa po dežju. S tem ne odženeš le škodljivih bramorjev, krtic, rovk, krto, ampak ves zeljnik ostane mnogo bolj čist in prost vsakovrstnega mrčesa. Paziti pa moraš, da ne pride karbolinej na rastline, kajti rastlina potem ali popolnoma usahne ali pa usahnejo samo zadeti deli. Tudi miši, podgane, mravlje in druge živalice preženeš s karbolinejem. „G. L.“

Prehod konjske bolezni smrkvosti na človeka. Na medicinski vseučilišni kliniki v Königsbergu opazovali so v slednjem času, kako prebaja smrkvost konj tudi na človeka. Pripeljali so hlapca kje, kateri je služil pri nekem kočjažu v Berlinu in katerega konji so imeli smrkvost. Še le leto dni potem, ko je tam pustil službo, pokazala so se na njem znamenja bolezni, levo lice mu je bilo zateklo, levo oko je bilo popolnem vneto in naredile so se mu gnoječe se oteklina za levim ušesom. Pozneje prikazale so se po vsem truplu na raznih mestih. Bolezen je bila sploh kronična, bolnik je rad jedel in počutil se je z ozirom na bolezen prav dobro. Ker so pa opazili, da bolnik prav dolgo ne bo ozdravil, sklenili so ga vzeti na dom in sicer je moral potovati pod posebnim nadzorstvom. „G. L.“

Pridelano vino v Italiji. Po poročilu italijanskega ministerstva in podatkih, katere ju objavila „Gazetta ufficiale“, pridelale so leta 1892. posamezne pokrajine italijanskega kraljestva poprečno naslednje množine vina:

Piemont	2 920 100 hl.
Lombardija	920.000 „
Benečija	858.000 „
Ligurija	294.900 „
Emilija	3,459.800 „
Marka in Umbrija	3,376.000 „
Toskana	3,467.500 „
Lacija	1,261.200 „
Adrijanski južni del	7,051.400 „
Srednjega morja južni del	4,775.990 „
Sicilija	4 186.900 „
Sardinija	786.300 „
Vkupa	33,365.600 hl.

Pristnost medu. Vzemi nekaj medu, deni ga v kak kozarec ali steklenico in vlij nanj trikrat toliko vode. Sedaj to zmes dobro stresij. Če na dnu ne ostane nič sluzaste ocedline, je med pristen, drugače je pa pomešan s sirupom, cukreno vodo ali drugimi stvarmi.

Kumena je za kmeta jako važna rastlina. Zrela kumenina zrna pomagajo konjem in govedom, če slabo prebavljajo. Goveda in ovce tudi radi jedo seno ali deteljo, v kateri je bilo mnogo kumene. Živine mlada detelja ne napenja, ako je mej njo posejane nekaj kumene. Zato se priporoča, da se nekoliko kumene poseje mej deteljo.

Društvena krčma

Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Prodajalnica i zaloga jestvin

„Rojanskega posojilnega in konsumnega društva“, vpisane zadruge z omejenim poročivom v ulici Belvedere št. 3., bogato založena z jedilnim blagom razne vrste in po nizkih cenah se priporoča kupovalcem v Trstu in iz dežele. 85.-104

B. Modic in Grebenc, na voglu Via in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni, št. 1 trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.